

СТРАТЕГІЧНО-ЦІЛЬОВИЙ КОМПЛЕКС ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ХОЛІСТИЧНИМ РОЗВИТКОМ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

©2020 ЧОБИТОК В. І.

УДК 658.014:005.1
JEL: D03; L20; L29

Чобіток В. І. Стратегічно-цільовий комплекс інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств

Мета статті – формування стратегічно-цільового комплексу інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств. Результати проведеного дослідження свідчать про те, що сьогодні економіка знаходиться в нових умовах, які вимагають від вітчизняних промислових підприємств демонструвати свої переваги завдяки застосуванню інноваційних технологій. Керівникам підприємств більше уваги необхідно приділяти інтелектуалізації управління холістичним розвитком підприємств, що є важливим вектором їх розвитку. Інтелектуалізація процесу управління є підґрунтям для формування єдиної системи реалізації нововведень на вітчизняних промислових підприємствах за допомогою формування та впровадження стратегічно-цільових комплексів. Сформовано передумови до холістичного розвитку промислового підприємства на основі інтелектуалізації управління в сучасній економіці та класифікацію стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств. Доведено, що для ефективно роботи необхідно розробляти стратегічно-цільові комплекси та дотримуватися стратегії холістичного розвитку на основі інтелектуалізації управління. Процес планування необхідно здійснювати в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі. Також необхідно регулярно переглядати плани та коригувати їх відповідно до впливу внутрішніх та зовнішніх факторів, зміни вподобань споживачів, законодавчої та податкової політики тощо. Розроблено модель прийняття ефективного управлінського рішення щодо впровадження стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств.

Ключові слова: інтелектуалізація, управління підприємствами, холістичний розвиток підприємства, стратегічно-цільові комплекси.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-3-423-430>

Рис.: 4. **Бібл.:** 10.

Чобіток Вікторія Іванівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання, Українська інженерно-педагогічна академія (вул. Університетська, 16, Харків, 61003, Україна)

E-mail: vika_chobitok@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5272-388X>

УДК 658.014:005.1
JEL: D03; L20; L29

Чобіток В. І. Стратегически-целевой комплекс интеллектуализации управления холлистическим развитием промышленных предприятий
Цель статьи – формирование стратегически-целевого комплекса интеллектуализации управления холлистическим развитием промышленных предприятий. Результаты проведенного исследования свидетельствуют о том, что сегодня экономика находится в новых условиях, требующих от отечественных промышленных предприятий демонстрировать свои преимущества благодаря применению инновационных технологий. Руководителям предприятий больше внимания необходимо уделять интеллектуализации управления холлистическим развитием предприятий, что является важным вектором их развития. Интеллектуализация процесса управления является основой для формирования единой системы реализации нововведений на отечественных промышленных предприятиях посредством формирования и внедрения стратегически-целевых комплексов. Сформированы предпосылки к холлистическому развитию промышленного предприятия на основе интеллектуализации управления в современной экономике и классификация стратегически-целевых комплексов интеллектуализации управления холлистическим развитием промышленных предприятий. Доказано, что для эффективной работы необходимо разрабатывать стратегически-целевые комплексы и придерживаться стратегии холлистического развития на основе интеллектуализации управления. Процесс планирования необходимо осуществлять в кратко-, средне- и долгосрочной перспективе. Также необходимо регулярно рассматривать планы и корректировать их в соответствии с влиянием внутренних и внешних факторов, изменением потребительских предпочтений, законодательной и налоговой политики. Разработана модель принятия эффективного управленческого решения по внедрению стратегически-целевых комплексов интеллектуализации управления холлистическим развитием промышленных предприятий.

Ключевые слова: интеллектуализация, управление предприятиями, холлистическое развитие предприятия, стратегически-целевые комплексы.

Рис.: 4. **Библ.:** 10.

Чобіток Вікторія Іванівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання, Українська інженерно-педагогічна академія (вул. Університетська, 16, Харків, 61003, Україна)

E-mail: vika_chobitok@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5272-388X>

UDC 658.014:005.1
JEL: D03; L20; L29

Chobitok V. I. The Strategic-Targeted Complex of Intellectualization of Management of the Holistic Development of Industrial Enterprises

The article is aimed at forming the strategic-targeted complex of intellectualization of management of the holistic development of industrial enterprises. The results of the carried out research show that today the economy operates in a new environment, requiring domestic industrial enterprises to demonstrate their advantages through the use of innovative technologies. Heads of enterprises need to pay more attention to intellectualization of management of the holistic development of enterprises, which is an important vector of their development. Intellectualization of the management process is the basis for the formation of a unified system of implementation of innovations in domestic industrial enterprises through the formation and implementation of the strategic-targeted com-

plexes. Preconditions for the holistic development of industrial enterprise on the basis of intellectualization of management in the modern economy together with a classification of the strategic-targeted complexes of intellectualization of management of the holistic development of industrial enterprises have been formed. It is proved that in order to work effectively, it is necessary to develop the strategic-targeted complexes and adhere to the holistic development strategy based on intellectualization of management. The planning process needs to be implemented in the short, medium and long term. Plans should also be reviewed regularly and adjusted to suit internal and external factors, as well as changes in consumer preferences, legislative and tax policies. A model of making efficient managerial decision to implement the strategic-targeted intellectualization complexes of management of the holistic development of industrial enterprises has been developed.

Keywords: intellectualization, enterprise management, holistic development of enterprise, strategic-targeted complexes.

Fig.: 4. **Bibl.:** 10.

Chobitok Viktoriia I. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics and Business Entities, Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy (16 Universytetska Str., Kharkiv, 61003, Ukraine)

E-mail: vika_chobitok@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5272-388X>

У сьогоднішніх умовах економіка знаходиться в нових умовах, які вимагають від вітчизняних промислових підприємств демонструвати свої переваги завдяки застосуванню інноваційних технологій. Керівникам підприємств більше уваги необхідно приділяти інтелектуалізації управління холістичним розвитком підприємств, що є важливим вектором їх розвитку.

Радикальне підвищення ролі інтелектуалізації в сучасних умовах зумовлює активізацію інтелектуальної діяльності на основі підвищення ефективності використання людських ресурсів, проведення прогресивних науково-дослідних розробок і реалізації інтелектуальних програм. Ситуація, що склалася в сучасній економіці, свідчить про те, що інтелектуальна складова холістичного розвитку підприємств є основним вектором для підвищення рівня їх конкурентоспроможності.

Інтелектуалізація процесу управління є підґрунтям для формування єдиної системи реалізації нововведень на вітчизняних промислових підприємствах за допомогою формування та впровадження стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств. Для досягнення успіху вітчизняним промисловим підприємствам у динамічному середовищі необхідно адаптуватися до мінливих умов ринку шляхом підвищення якості надання послуг і випуску продукції та конкурентною ціновою політикою.

Аналіз публікацій щодо формування стратегічно-цільового комплексу інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств свідчить про те, що ці питання розглядаються як зарубіжними, так і вітчизняними науковцями, такими як: Аванесова Н. і Марченко О. [1], Андрієнко В. [2], Ансофф І. [3], Брукінг Е. [4], Валінкевич Н. [5], Дикань В. і Корнілова І. [6], Кузьмін О. та Ліпич О. [7], Мозенков О. [8], Прохорова В. [9; 10] та багатьма іншими.

Питання формування стратегічно-цільового комплексу інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств є актуальними та потребують подальшого дослідження.

Мета статті – формування стратегічно-цільового комплексу інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств.

Стратегічно-цільовий комплекс включає в себе тактичні дії інтелектуальної спрямованості, що спрямовані на підвищення рівня холістичного розвитку промислового підприємства та сприяють досягненню цілей. Цей комплекс формується з урахуванням пріоритетів, що визначаються завдяки оцінці позицій промислового підприємства на ринку та перспектив ефективності їх розвитку, що стає можливим, коли в процесі прийняття рішень беруть участь і керівники, і співробітники.

Промислове підприємство повинно прагнути до збалансованого холістичного розвитку, який корелюється з поставленими стратегічними цілями. Промислове підприємство є складною системою, відповідно, основним напрямом його холістичного розвитку є динамічність. На основі проведеного аналізу праць науковців [1; 3; 6; 7; 9] можна сформулювати передумови холістичного розвитку на основі інтелектуалізації управління в сучасній економіці (рис. 1).

У процесі своєї діяльності промислові підприємства пристосовуються до: умов турбулентного середовища; ринкових обмежень; активності конкурентів; норм і стандартів, які стимулюють фактори холістичного розвитку. Останніми роками підвищилися вимоги споживачів до якості продукції та рівня обслуговування, що потребує постійних інноваційно-прогресивних змін у процесі промислового виробництва.

Нові вимоги скорочують час виведення нової продукції на ринок, що потребує вдосконалення процесу інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислового підприємства. Отже, забезпечення інтелектуалізації управління пов'язано зі здатністю промислового підприємства виготовляти товари та реалізовувати їх за конкурентоздатними цінами та забезпечувати отримання прибутку, достатнього для подальшого холістичного розвитку.

У сучасних умовах господарювання врахування потреб споживачів ускладнюється тим, що існує тенденція переходу від звичайної виробничої спеціалізації до інноваційно-векторної.

Диференціація продукції та прагнення промислових підприємств виконувати інноваційні за-

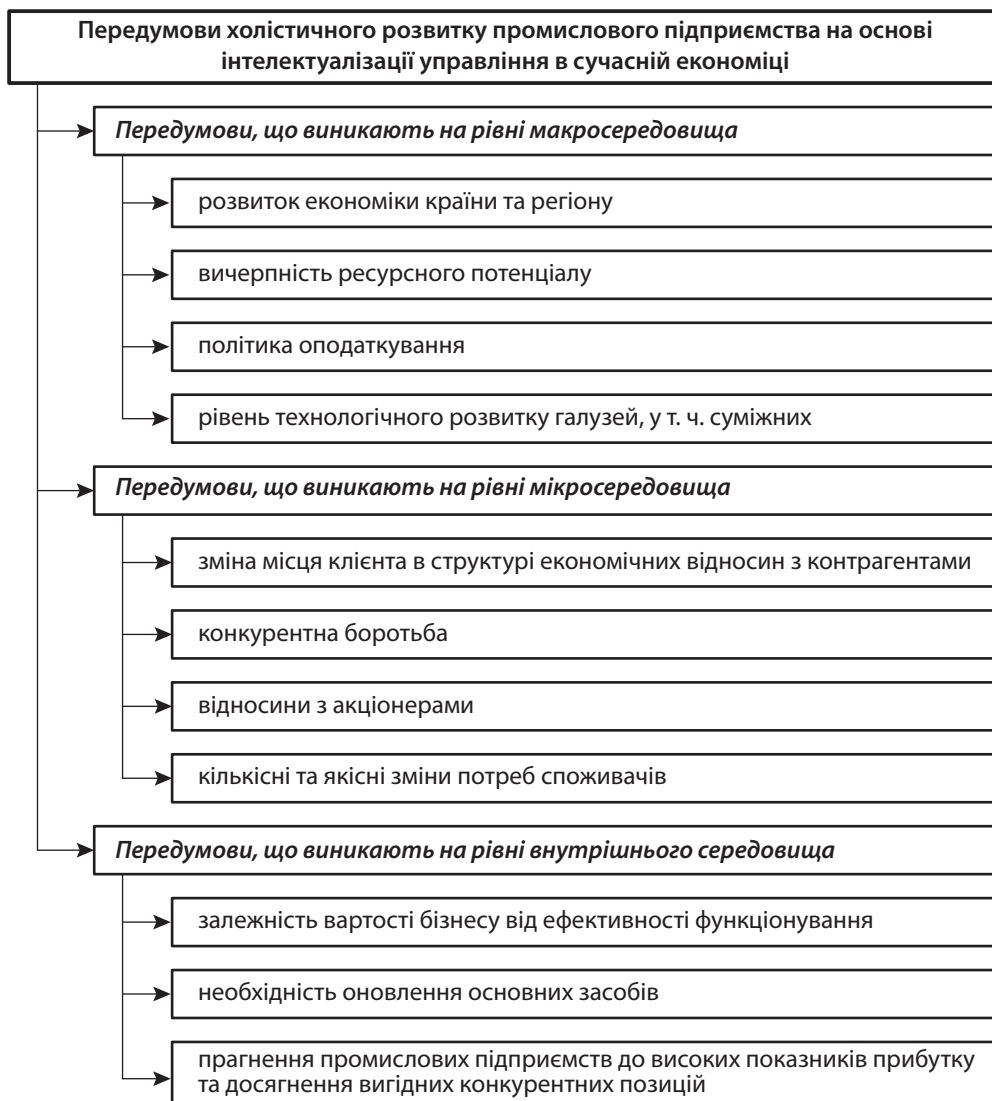

Рис. 1. Передумови холістичного розвитку промислового підприємства на основі інтелектуалізації управління в сучасній економіці

мовлення визначають специфічні форми організації виробництва, що пов'язано з: пошуком нових постачальників; використанням інноваційно-прогресивних технологій виробництва; виникненням потреби в сучасному обладнанні; інтелектуалізацією управління та з використанням нових знань.

Забезпечення ефективності стратегічно-цілового комплексу інтелектуалізації управління виступає як один із основних напрямів холістичного розвитку промислових підприємств. Проблема підвищення ефективності стратегічно-цілового комплексу промислового підприємства на основі інтелектуалізації управління холістичним розвитком є предметом наукових досліджень не тільки на рівні підприємств, а й на глобальному рівні, що обов'язково враховує клієнтоорієнтований підхід (рис. 2).

Крім того, проблема забезпечення ефективного стратегічно-цілового комплексу промислового підприємства на основі інтелектуалізації управлін-

ня холістичним розвитком пов'язана з відсутністю можливості точного прогнозування, тому що існують ризики ринкової нестабільності через вплив макроекономічних факторів, які не може регулювати промислове підприємство.

Лише наявність механізму оперативного отримання інформації про діяльність промислового підприємства допоможе своєчасно сформулювати та прийняти ефективні управлінські рішення, оперативні дії повинні бути скоординовані на досягнення певних стратегічно-орієнтованих цілей, інакше є ризик появи нових загроз. Для вирішення цих проблем на промисловому підприємстві повинні вміти правильно ідентифікувати свій стратегічно-ціловий комплекс і мобілізувати всі інтелектуальні ресурси для досягнення поставленої мети.

Одним зі способів формування ефективності стратегічно-цілового комплексу промислового підприємства на основі інтелектуалізації управління холістичним розвитком є визначення середовища та

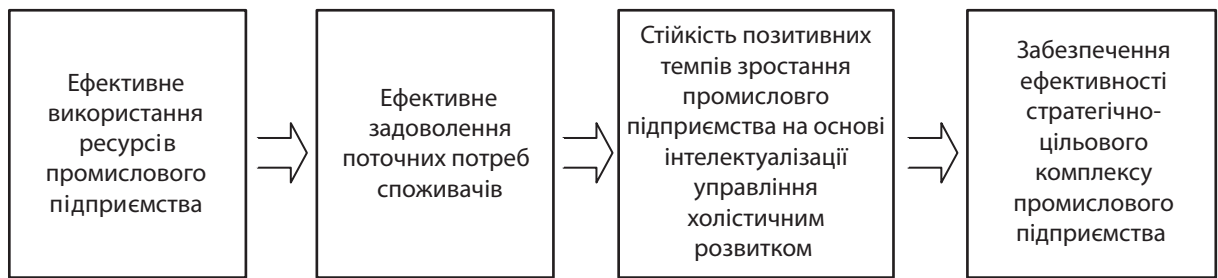

Рис. 2. Клієнтоорієнтований підхід до визначення ефективності стратегічно-цільового комплексу промислового підприємства на основі інтелектуалізації управління холістичним розвитком

врахування його впливу на рівні мікросередовища – прямого впливу (постачальники, споживачі, конкуренти, інституціональні установи) та макросередовища – непрямого впливу (інноваційні, економіко-соціальні, культурні, правові, міжнародні зміни).

Таким чином, послідовність практичного підходу ефективності стратегічно-цільового комплексу промислового підприємства на основі інтелектуалізації управління холістичним розвитком, який орієнтований на клієнта, представляє собою систему елементів діяльності, яка вимагає формування інтелектуалізації управління. Для ефективного результату від інтелектуалізації управління необхідний стратегічно-цільовий комплекс, який розвиває різні напрямки холістичного розвитку та забезпечує формування конкурентних переваг промислового підприємства.

За результатами аналізу наукової літератури можна навести таку класифікацію стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств, що наведено на рис. 3.

Ефективність діяльності промислового підприємства визначається вмінням керівника використовувати інтелектуально-інноваційні форми управління. Особливу роль у реалізації цього завдання відведено комплексному аналізу ефективності використання наявних потенційних ресурсів, які є основою для розробки стратегічно-цільового комплексу промислового підприємства на основі інтелектуалізації управління холістичним розвитком.

Практичний досвід свідчить про те, що промислові підприємства, які формують стратегічно-цільовий комплекс свого розвитку, функціонують більш успішно й отримують прибуток значно вище, ніж конкуренти. Розробка стратегічно орієнтованих програм холістичного розвитку промислового підприємства необхідна для зниження впливу ризиків, забезпечення підґрунтя для прогнозу перспектив холістичного розвитку, оцінки внутрішніх резервів, з метою коригування дії та інтелектуалізації управління для досягнення поставленої мети.

З радикальними змінами в економіці питанням мінімізації ризиків почали приділяти увагу все більше вчених-економістів і управлінців промислових підприємств. Установлення причинно-наслідкових зв'язків між показниками ефективності роботи промислових підприємств і факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища є головними завданнями. Без ефективної системи планування стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств домогтися стабільного зростання неможливо.

Для ефективної роботи необхідно розробляти стратегічно-цільові комплекси та дотримуватися стратегії холістичного розвитку на основі інтелектуалізації управління (рис. 4). Процес планування необхідно здійснювати в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективах. Регулярно переглядати плани та коригувати їх відповідно до впливу внутрішніх і зовнішніх факторів, зміни вподобань споживачів, законодавчої та податкової політики тощо – це сталий процес, що допомагає своєчасно реагувати на зміни.

При формуванні моделі прийняття ефективного управлінського рішення щодо впровадження стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств необхідно:

- ✦ сформулювати основні цілі та визначити вплив на їх реалізацію внутрішніх і зовнішніх факторів;
- ✦ провести ґрунтовний аналіз існуючих стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств для вибору оптимальних комплексів;
- ✦ виявити сильні та слабкі сторони діяльності промислового підприємства, що буде підґрунтям для впровадження стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств та забезпечити умови для покращення рівня їх діяльності.

Розробка стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств супроводжується певни-

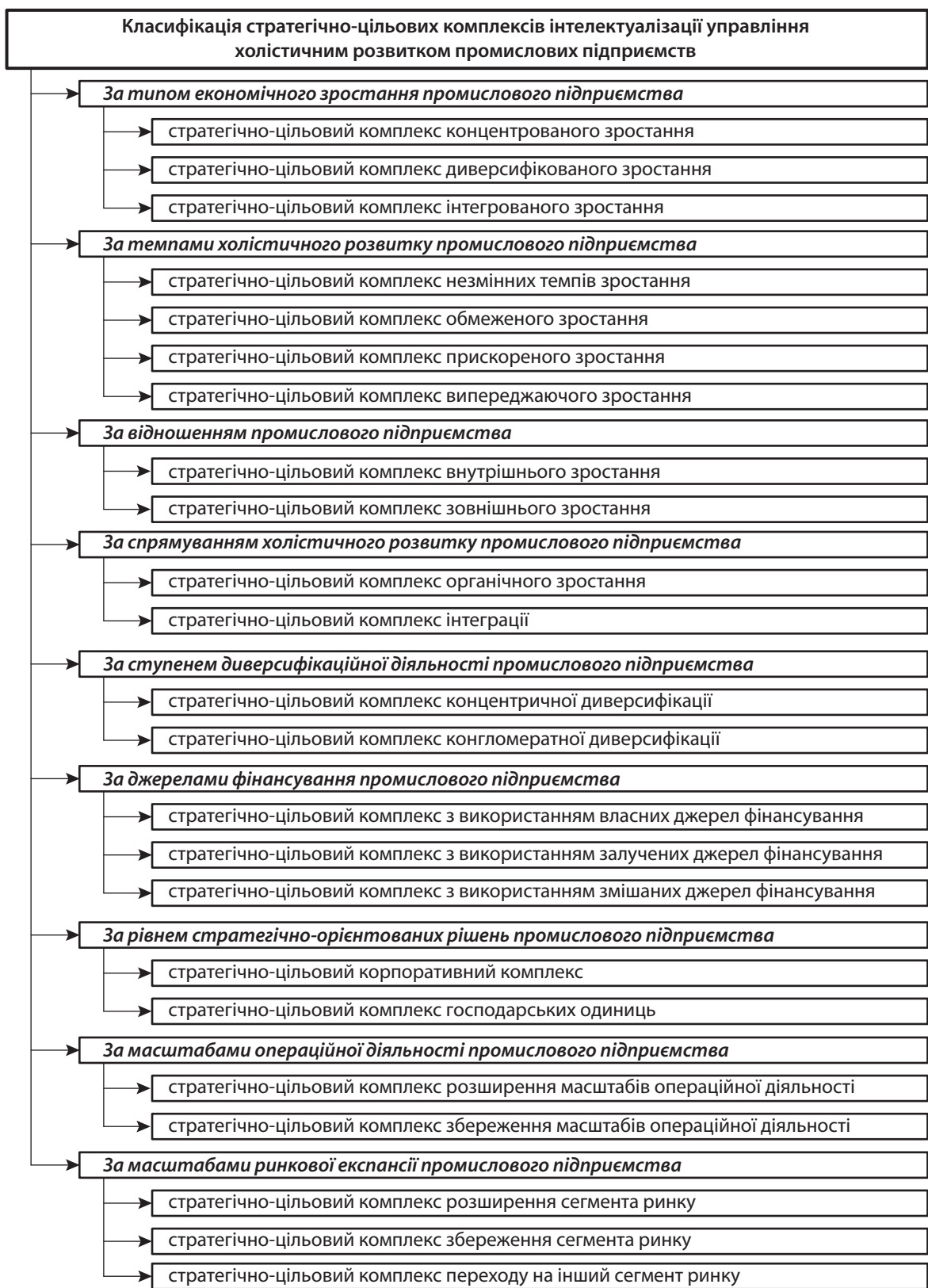

Рис. 3. Класифікація стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств

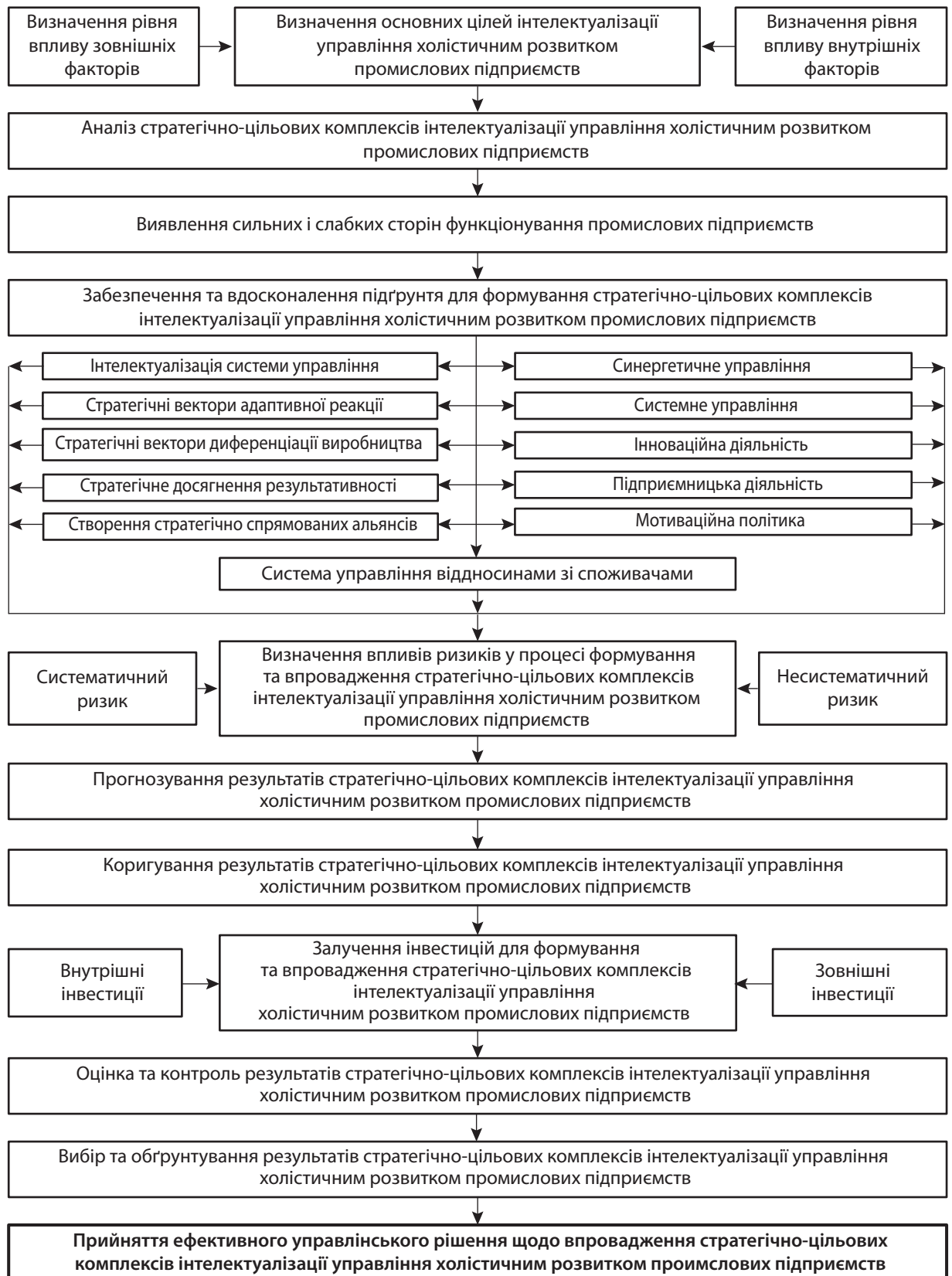

Рис. 4. Модель прийняття ефективного управлінського рішення щодо впровадження стратегічно-цілевих комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств

ми ризиками (системними або несистемними), тому що ситуація на ринку непостійна.

Необхідно провести результати прогнозування стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств, але скласти абсолютно точний прогноз неможливо, саме тому вибір стратегічно-орієнтованого вектора необхідно проводити з урахуванням можливих ризиків.

Неможливо розробити та впровадити стратегічно-цільові комплекси інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств без додаткового інвестування шляхом залучення внутрішніх або зовнішніх інвестицій.

Обов'язково необхідно провести оцінку та контроль результатів впровадження стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств для виявлення позитивних і негативних наслідків.

З урахуванням коригування вибрати та обґрунтувати результати впровадження стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств.

На всіх етапах необхідно використовувати груповий інтелект, знання та навички, що були накопичені на промисловому підприємстві, для розробки проривних стратегічно-орієнтованих альтернатив їх холістичного розвитку.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного дослідження свідчать про те, що в сьогоденних умовах економіка знаходиться в нових умовах, які вимагають від вітчизняних промислових підприємств демонстрації своїх переваг завдяки застосуванню інноваційних технологій. Керівникам підприємств більше уваги необхідно приділяти інтелектуалізації управління холістичним розвитком підприємств, що є важливим вектором їх розвитку.

Інтелектуалізація процесу управління є підґрунтям для формування єдиної системи реалізації нововведень на вітчизняних промислових підприємствах за допомогою формування та впровадження стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств.

Сформовано передумови до холістичного розвитку промислового підприємства на основі інтелектуалізації управління в сучасній економіці та розроблено класифікацію стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств. Кожен тип стратегічно-цільових комплексів містить кілька варіантів, серед яких керівництво промислового підприємства може самостійно обрати варіант стратегічно-орієнтованого спрямування або застосувати їх в певних поєднаннях.

Розроблено модель прийняття ефективного управлінського рішення щодо впровадження стратегічно-цільових комплексів інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 195 с.
2. Андрієнко В. М. Стратегічне управління підприємствами реального сектору економіки: механізми, методи, моделі : монографія. Донецьк : ДонНУ, 2012. 155 с.
3. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия : монография. СПб. : Питерком, 1999. 416 с.
4. Брукинг Э. Интеллектуальный капитал / пер. с англ. под ред. Л. Н. Ковачина. СПб. : Питер, 2001. 288 с.
5. Валінкевич Н. В. Інтелектуалізація розвитку підприємств // Інтелектуальна економіка: глобальні тенденції та національні перспективи : матеріали II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Житомир, 26 травня 2016 р.). Житомир : ЖНАЕУ, 2016. С. 110–116.
6. Дикань В. Л., Корнілова І. В. Інтелектуальні інвестиції в логістичних системах. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2010. № 29. С. 199–203. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/1184/1/Дикань.pdf>
7. Кузьмін О. Є., Ліпич О. А. Концептуальні засади управління інтелектуальним капіталом підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 11. С. 137–144.
8. Мозенков О. В. Управління стратегічним розвитком підприємства : методологія, інструментарій, організація : монографія. Харків : Одісей, 2008. 288 с.
9. Прохорова В. В., Проценко В. М., Чобіток В. І. Формування конкурентної стратегії підприємств на засадах інноваційно-спрямованого інвестування : монографія. Харків : УІПА, 2015. 291 с.
10. Прохорова В. В., Чобіток В. І. Управління потенціалом конкурентоспроможності підприємств на засадах контролінгу : монографія. Харків : УІПА, 2012. 278 с.

REFERENCES

- Andriienko, V. M. *Stratehichne upravlinnia pidpriemstvamy realnoho sektoru ekonomiky: mekhanizmy, metody, modeli* [Strategic Management of Enterprises of the Real Sector of the Economy: Mechanisms, Methods, Models]. Donetsk: DonNU, 2012.
- Ansoff, I. *Novaya korporativnaya strategiya* [New Corporate Strategy]. St. Petersburg: Piterkom, 1999.
- Avanesova, N. E., and Marchenko, O. V. *Stratehichne upravlinnia pidpriemstvom ta suchasnym mistom: teoretyko-metodychni zasady* [Strategic Management of the Enterprise and the Modern City: Theoretical and Methodical Bases]. Kharkiv: Shchedra sadyba plus, 2015.
- Bruking, E. *Intellektualnyy kapital* [Intellectual Capital]. St. Petersburg: Piter, 2001.

- Dykan, V. L., and Kornilova, I. V. "Intelektualni investytsii v lohystychnykh systemakh" [Intellectual Investments in Logistics Systems]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*. 2010. <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/1184/1/Дикань.pdf>
- Kuzmin, O. Ye., and Lypych, O. A. "Kontseptualni zasady upravlinnia intelektualnym kapitalom pidpriemstva" [Conceptual Principles of Enterprise Intellectual Capital Management]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 11 (2011): 137-144.
- Mozenkov, O. V. *Upravlinnia stratehichnym rozvytkom pidpriemstva: metodolohiia, instrumentarii, orhanizatsiia* [Management of Strategic Development of the Enterprise: Methodology, Tools, Organization]. Kharkiv: Odisei, 2008.

- Prokhorova, V. V., and Chobitok, V. I. *Upravlinnia potentsialom konkurentospromozhnosti pidpriemstv na zasadakh kontrolinhu* [Management of the Potential of Enterprises' Competitiveness on the Basis of Controlling]. Kharkiv: UIPA, 2012.
- Prokhorova, V. V., Protsenko, V. M., and Chobitok, V. I. *Formuvannia konkurentnoi stratehii pidpriemstv na zasadakh innovatsiino-spriamovanoho investuvannia* [Formation of Competitive Strategy of Enterprises on the Basis of Innovation-oriented Investment]. Kharkiv: UIPA, 2015.
- Valinkevych, N. V. "Intelektualizatsiia rozvytku pidpriemstv" [Intellectualization of Enterprise Development]. *Intelektualna ekonomika: hlobalni tendentsii ta natsionalni perspektyvy*. Zhytomyr: ZhNAEU, 2016. 110-116.

УДК 331.108.24:339.37
 JEL: M51

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ПЛІННОСТІ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

©2020 РЕКУН Г. П., ФІЛІНА К. В.

УДК 331.108.24:339.37
 JEL: M51

Рекун Г. П., Філіна К. В. Основні причини плінності персоналу на підприємствах роздрібної торгівлі України

У статті розглянуто проблему плінності кадрів у секторі роздрібної торгівлі, який традиційно є лідером з плінності кадрів у всьому світі вже багато років. Грошові витрати на пошук, прийом на роботу співробітників, а потім на підвищення їх продуктивності, занадто великі, щоб втрачати їх дуже швидко. Плінність кадрів коштує організаціям часу, грошей і репутації. Метою статті є виявлення причин і ключових факторів високої плінності кадрів на підприємствах роздрібної торгівлі. У роботі наведено аналіз причин і мотивів плінності персоналу та його наслідків. Основні висновки: ключовими факторами, що впливають на плінність кадрів на підприємствах торгівлі, є: заробітна плата, робоча атмосфера, відносини з керівництвом, безпека, стрес, кар'єрне зростання, графік роботи, інфраструктура робочого місця. Для того, щоб зменшити фінансові витрати та покращити репутацію компанії, необхідно організувати правильний підхід до пошуку персоналу, надання правдивої інформації про посаду, на яку претендують пошукачі. Навчаючи працівників та забезпечуючи перспективу особистого та кар'єрного зростання, фінансово стимулюючи та надаючи гідну оплату праці, заохочуючи преміями та додатковими бонусними виплатами, компанія зможе управляти плінністю персоналу.

Ключові слова: плінність персоналу, торговельні підприємства, прийняття персоналу, звільнення персоналу.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-3-430-436>

Рис.: 4. **Бібл.:** 17.

Рекун Ганна Петрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління та адміністрування, Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (вул. Мироносицька, 1, Харків, 61002, Україна)

E-mail: rekun@karazin.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1734-7364>

Філіна Катерина Володимирівна – магістр кафедри управління та адміністрування, Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (вул. Мироносицька, 1, Харків, 61002, Україна)

E-mail: kati@fj@yahoo.com

УДК 331.108.24:339.37
 JEL: M51

Рекун А. П., Филина Е. В. Основные причины текучести кадров на предприятиях розничной торговли Украины

В статье рассмотрена проблема текучести кадров в секторе розничной торговли, который традиционно является лидером по текучести кадров во всем мире уже много лет. Денежные затраты на поиск, приём на работу сотрудников, а затем на повышение их производительности, слишком велики, чтобы терять их очень быстро. Текучесть кадров стоит организациям времени, денег и репутации. Целью статьи является определение причин и ключевых факторов высокой текучести кадров в розничной торговле. В работе представлен анализ причин и мотивов текучести персонала и её последствий. Основные выводы: ключевыми факторами, влияющими на текучесть кадров на предприятиях торговли, являются: заработная плата, рабочая атмосфера, отношения с руководством, безопасность, стресс, карьерный рост, график работы, инфраструктура рабочего места. Для того, чтобы уменьшить финансовые расходы и улучшить репутацию компании, необходимо организовать правильный подход к поиску персонала, предоставление правдивой информации о должности, на которую претендуют соискатели. Обучение работников и обеспечивая перспективу личного и карьерного роста, финансово стимулируя и предоставляя достойную оплату труда, поощряя премиями и дополнительными бонусными выплатами, компания сможет управлять текучестью персонала.

Ключевые слова: текучесть кадров, торговые предприятия, приём персонала, увольнение персонала.

Рис.: 4. **Библ.:** 17.

Рекун Анна Петровна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры управления и администрирования, Учебно-научный институт «Каразинская школа бизнеса» Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина (ул. Мироносицкая, 1, Харьков, 61002, Украина)